

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

— List izhaja 20. vsakega meseca. —

Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20.—, polletno Din 10, četrtletno Din 5.—; posamezne številke 2 Din.

— Cena inseratom: 1/48 strani D 5.— vključno davek. —

— Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16. —

— Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure. —

— Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključ. —

Štev. 7.

V Ljubljani, 20. julija 1924.

Leto XI.

Vabilo

na

XI. redni občni zbor

Osrednje Zveze gostilničarskih zadrug za Slovenijo

ki se vrši

v sredo, dne 20. avgusta 1924 ob 10. uri dopoldne v gostilniških prostorih g. Fran Kavčiča v Ljubljani, Karlovska cesta —

Privoz št. 4 po sledečem dnevem redu:

1. Nagovor.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Letno poročilo o delovanju zveze.
4. Poročilo o računskem zaključku za leto 1923.
5. Proračun in njega pokritje.
6. Predlogi za spremembe taksnega zakona oziroma njega pravilnika.
7. Predlogi k osnutku novega obrtnega reda.
8. Raznoterosti.

Posebna vabila se ne bodo razpošiljala, zato prosimo cenjena zadružna načelstva, da skrbijo za zadostno udeležbo. Za vsakih 20 članov zadruga se sme udeležiti po en delegat občnega zbora. Želeti je, da bi bile vse zadruga zastopane.

Udeležencem je pri tem dana tudi prilika posetiti Ljubljanski velesejem.

Ljubljana, dne 25. julija 1924.

Franjo Kavčič
predsednik.

Anton Cerar
podpredsednik.

Vabilo

na

III. redni občni zbor

zadruga gostilničarskih obrti za novomeški politični okraj v Novem mestu

ki se bo vršil

dné 10. avgusta 1924 ob pol 2. uri popoldne v gostilniških prostorih podpisanega načelnika v Kandiji.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Letno poročilo o delovanju zadruga.
4. Poročilo o računskem zaključku za l. 1923.
5. Proračun za tekoče leto in sklepi o njega kritju.
6. a) Sprememba pravil,
b) Zvišanje članarine v smislu § 14 pravil.
7. Vpisovanje in oprostitev vajencev v smislu § 11 pravil.
8. Raznoterosti.

Ker se list „Gostilničar“ pošilja vsem članom zadruga, se posebna vabila ne bodo pošiljala.

Kdor brez upravičbe od občnega zbora izostane, se ga lahko po § 24 z. pravil kaznuje.

Ako v določenem času ne bo zadostno število navzočih, se bo po 1 urnem čakanju zborovalo in pravomočno sklepalo.

Dogovoriti se je o zelo mnogih in važnih zadevah našega stanu, zato se pričakuje prav številne udeležbe.

Novo mesto, dne 11. julija 1924.

Načelnik:
Zurc.

OPOMIN.

V zadnji (6) številki „Gostilničarja“ smo prosili vse, ki bodo po pošti prejeli položnice, naj plačajo 20 Din naročnine, da zamoremo plačati tiskarniške stroške za Vaš list. Od 800 opominjanih je poslalo doslej komaj četrtnina dolžno plačilo. Kaj naj rečemo k taki ljubeznivosti — nič; kdor do 20. avgusta ne bo plačal svoje obveznosti, mu ustavimo pošiljanje, dolžno naročnino pa bomo zahtevali od zadruga, katere so po sklepu lanskega zvezinega občnega zbora zato skrbeti obvezane.

Upravnništvo.

Naša strokovna šola.

Kakor pri vseh drugih obrtih, tako tožijo tudi gostilničarji in kavarnarji o pomanjkanju dobrega, uporabnega in izučenega, v vsakem položaju točno zanesljivega osebja. Današnje, zlasti povojno doraslo osebje, nima čuta dolžnosti do stanu, išče dragih zabav in čezmernih dohodkov, kar povzroča pogosto menjavanje delojemalcev.

Ako so take in podobne tožbe opravičene — in žal v premnogih slučajih resnične, — se nehote vprašujemo, kaj je vzrok takim opravičenim tožbam in kako bi se dalo to zlo odpraviti?

Ali so gostilničarske in kavarnarske stanovske dolžnosti res tako težke, da zahtevajo večjega napora kot v drugih obrtih, ali zahtevajo večjega samozatajevanja? Oboje se čestokrat zanika.

Pritožuje se pač vsak stan, težkoče stavi vsaka obrt in učna doba zahteva v vseh strokah podrejenost in vzdržnost.

Ako pa prisojamo gostilničarski obrti res nekaj več samozatajevanja, moramo najprej upoštevati posebne razmere, v katerih raste in se giblje naš vajenec in v katerih živita gostilničarski in kavarnarski natakari.

V gostilno in kavarno zahajajo čestokrat ljudje, ki žive potratno in lahkomiselno in razsipavajo denar.

Kaj čuda, ako tudi natakarija in mladega neizkušenega vajenca mika uživati in voditi tako navidez brezskrbno življenje, ako mu omahuje trdni sklep do učenja in poštenja ter se čuti v svojem poklicu nesrečnega?

Vajencu treba torej predvsem dveh odličnih, za bodoči izvoljeni stan neobhodno potrebnih lastnosti: **ljubezni do poklica in sposobnosti za izvrševanje obrti.**

Ljubezen do poklica se ne da niti vcepiti, niti priučiti, ona mora biti v vajenčevi duši že tako krepko dozorela, da lahko prenaša in premaga vse stanovske težave.

Vajenec pa vse težave tem lažje premaguje, čim spretnejši je v izvrševanju poklica, čim hitreje si prilagodi ono prijaznost, uslužnost in izvoljenost, ki so pozneje neobhodno potrebne kreposti gostilničarskega stanu.

Kadar je vajenec tudi zvest svojemu gospodarju, varuje njegov ugled in njegovo korist, ako je zanesljiv in molčeč, potem mu vajeniška leta nikdar ne bodo v breme. Že splošna naklonjenost, ki so jo tak vajenec pridobi pri gostih, ga bo veselila in povzdigovala nad vse težave in gotovo mu bodo naklonjeni ne le njegovi tovariši in natakariji, ampak tudi gospodar.

Usposobljenost za gostilničarski poklic se pridobi le s potrebno izobrazbo. Čeprav stoji na prvem mestu **praktična izobrazba**, vendar ta danes ne zadostuje, in kakor potrebujejo v drugih obrtih znanja neobhodno potrebnih stranskih pred-

metov: strokovnega risanja, knjigovodstva itd., tako se mora tudi gostilničarski naraščaj vaditi marsičesa, kar mu bode za praktično izvajanje obrti neobhodno potrebno.

Potreba stanovske izobrazbe za gostilničarje je ravno tako nujna in velika, kakor pri drugih obrtih; trdimo, da naj bodo gostilničar, kavarnar, hotelir in njegovo prvo osebje jako izobrazeno. Ako hočejo biti možje na svojem mestu, morajo pokazati ne le popolno stanovsko, ampak tudi splošno izobrazbo in v tej dosegati ali celo nadkriljevati goste.

Čeprav je še dandanes splošno razširjeno mnenje, da gostilničarju ni potrebna kaka posebna predizobrazba, katero mnenje izvira iz dejstva, da se je tej obrti, ki doslej ni zahtevala posebne usposobljenostne preizkušnje, posvečalo iz dobičkaželjnosti v prejšnjih časih več ali manj malo ali celo nič izobrazenih ljudi, vendar je tako mnenje popolnoma napačno in izvira le iz nepoznanja razmer in zahtev tega stanu. Tako sodijo ljudje, ki nimajo pojma, kaj mora gostilničar znati in česa mu je treba. Koliko ljudi mirno trdi, da je znanje čitanja, pisanja in nekaj računstva, v praksi pa mešanje vina z vodo že vse, kar potrebuje gostilničar. Kakšna zmeta!

Ker se danes potreba temeljite izobrazbe gostilničarjev v obče priznava, si moramo biti na jasnem, katera učna pot in kolika izobrazba je za bodočega gostilničarja najprimernejša? **Gotovo tista, ki ga za bodoči stan najbolje usposoblja.**

Vajenec, ki vstopi po izpolnjenem 14. letu v to obrt, mora imeti že potrebno predizobrazbo: **absolvirati mora meščansko šolo ali pa vsaj 3—4 razrede srednje šole.** To je minimum — najmanj — kar se zahteva, ako naj uspešno in smotreno sledi strokovnemu pouku. Dandanes pa silijo v to obrt vajenci, ki jih v izobrazbi čestokrat prekašajo kravji pastirji, vajenci, ki znajo komaj za silo podpisati svoje ime, ki stokaje čitajo, ne znajo rešiti najlažjega računa in pravilno napisati kratkega stavka. O koristi knjigovodstva, o umnem kletarstvu, konserviranju živil in najpriprostejših pravilih občevanja z gosti in tujci niti ni misliti. Kakšne gostilničarje, restavraterje, hotelirje in kavarnarje bi dal tak naraščaj, si lahko mislimo.

Čeprav dajeta meščanska in srednja šola, zlasti realka, bodočemu gostilničarju prav dobro predizobrazbo, vendar mu obisk teh šol ne daje **strokovne predizobrazbe. Tako mu more dati le strokovna šola** in uvidevnost ter nujna potreba te šole je postala zadnja leta pereče vprašanje že z ozirom na druge obrtne ustanove, ki imajo take šole že mnogo let in katerih koristno in uspešno delovanje priživajo vsi obrtni stanovi.

Res se da manuelna izobrazba in ročnost več ali manj priučiti pri praktičnem izvajanju obrti, toda je še mnogo drugih

znanosti in ročnosti, ki se jih bodoči gostilničar kot natakarski vajenec, kot jedilni ali plačilni natakari med izvajanjem obrti ne more priučiti, ker je z delom obložen in mora prosti čas porabiti za odpočitek.

Vse priznanje gre odličnim faktorjem, ki so že pred več leti, ne boječ se truda in ovir, pričeli s praktičnimi kuharskimi in servirnimi tečajji in zadnje leto pospešili **ustanovitev strokovne šole za te obrti v Ljubljani in Celju.**

Toda ustanovitev take šole, pa četudi je najboljša in ustreza vsem stavljenim zahtevam, ne zadostuje, ako se redno in pridno ne obiskuje. **Od rednega in marljivega obiska je vse odvisno;** vajenci naj bi v rednem obisku tekmovali; pa tudi učni gospodarji naj bi strokovno šolo krepko podpirali v zavesti, **da so nele po zakonu in svoji vesti dolžni skrbeti za strokovno izobrazbo naraščaja** s tem, da vajence klub marsikaterim potrebam in prilikam **redno pošiljajo v to šolo**, ampak tudi s polnim prepričanjem, da s tem pripomorejo k dobremu naraščaju in povzdigi svoje obrti.

Žal nam je vsled bridke izkušnje trditi, da vsi učni gospodarji takoj ob rojstvu te šole nočejo tega uvideti, misleči si: Kakor sem delal jaz, tako in podobno naj pa še naraščaj dela! Ne pomislijo, da so zanje srečni časi bili in da se le težko ali nikdar več ne vrnejo!

Ker pomenja pri sedanjem pičlem številu 6 tedenskih učnih ur in pri obilno odmerjenem učivu vsaka zamujena ura za vajenca težko izgubo, morata tako vajenec kakor tudi šef njegov živeti v zavesti, **da je šola osnovana njima in povzdigi stanu v korist!** Le ob taki zavesti bode ta prepričana, da obisk šole ni prisljuna, **temveč nad vse koristna zahteva;** šola in nje ugled prideta do priznanja in uspehi bodo presenetljivo naraščali do popolnosti.

Vajenec, obiskajoč to šolo, pa ne le da jo zna ceniti, ampak naj jo čisla in spoštuje tudi s **korektnim in dostojnim vedenjem** v šoli in zunaj nje. Prestopajoč šolske predpise in disciplinarni red škoduje sebi, pa tudi gospodarju in ugledu stanu.

S končano učno dobo, z rednim obiskom šole in lepim napredkom pa vajenčevo učenje še ni dovršeno. Kot pomočnik skušaj s časom napredovati, obiskuj pametne in smotrene stanovske prireditve, izobrazuj se s pomočjo dobrih strokovnih del in časopisov, potuj in bistro opazuj strokovno delo pri drugih narodih in uči se po možnosti tujih jezikov.

Le na ta način postaneš sčasoma prav dober pomočnik in naposled resnično izobražen, samostojen gostilničar, restavrater, hotelir ali kavarnar.

Išče te sreča, um ti je dan,
Našel jo bodeš — če nisi zaspan!

Strokovna izjava.

Obveščeni smo, da se po nekod govori organi vtikajo v gostilničarsko obrt in si dovoljujejo celo v imenu zakona razne šikane in postopanje proti gostilničarjem, katero mora težko obdavčenega obrtnika do skrajnosti razburiti.

Čuje se, da si kjer bodi dovoljuje žandarmerija ne znano pod kakim pooblastilom in naročilom iskati krivcev gostilničarjev, da imajo previsoke cene pri vinu. Ne glede na to, da nima dotični varnostni organ najmanjšega pojma o kvalitetah in vrstah vina, da niti ne ve sodbe, kaj so navadna kaj so sortna i kaj so specialna vina.

Gre prepotenca teh organov celo tako daleč, da si upa v imenu zakona in državne avtoritete zapečatiti in prepovedati nadaljnje razpečevanje nastavljenega vina.

Tako dejanje naravno razburja visoka davčna bremena plačujočega obrtnika in svobodnega državljana do skrajnosti ter moramo proti takemu postopanju naj si bo inspirirano od koderkoli z ogorčenjem protestirati.

V prvo ni vino smatrati kot neobhodno potrebno živilo, v drugo mora vsak gostilničar imeti cene živilom in pijačam vidno nabite, ter je vsakomur na prosto dano si kupiti po javno očitni ceni pijače ali pa ne. Nadalje je strogo razločevati navadna, sortna in pa specialna vina, ki so v cenah po 1, 2 do 3 dinarje pri litru in tudi več različna.

Potem oddaljenost dotičnega kraja od kraja produkcije radi neizmerne draginje dobavnih oziroma transportnih stroškov in obče vseh komunikacijskih težkoč s pristojnimi uradi se posebno glede cimentiranja posod itd.

Pri kalkulaciji cen za prodajanje vina se mora dandanes upoštevati ves položaj, predvsem neznosno podražanje vseh režijskih stroškov, steklene posode, n. pr. velja danes 1 kozarec najslabše vrste D 6.—, litrska steklenica D 20.—, 1 krožnik D 18.—, kar je veljalo nekdanj 6, 16 in 24 krajcarjev. Koliko se te posode ubije, pokrade in sploh uniči, o tem nestrokovnjak nima pojma. Nadomestitev se zamore kriti le s prištevkom na ceno pijačam.

V normalnem poteku obrata je 100% povišek na nakupovalno ceno komaj toliko, da zasluži gostilničar kot obrtnik 15 do 20 % za svoje delo, dasi je po zakonu upravičen vzeti si 20 do 25 %.

Ta kalkulacija, t. j. 100% povišek na nakupovalno ceno je mogoč le tistim, ki obratuje v lastnih lokalih, oni pa, ki morajo plačevati še najemnino, pa s to kalkulacijo ne pridejo na svoj račun.

Užitnina, občinske doklade, vedno rastoči davek, nove točilne takse itd. znašajo povprečno 25 %.

Režijski stroški, t. j. nakupovalni troški, voznine, napitnine, plače osebju, obraba in izguba oprave, nadomestilo inventarja, posode itd., perilo, razsvetljava,

bolniška blagajna, obresti založenega kapitala, izgube pri pivcih, najem lokalov itd. znašajo skupno 50 %.

Osušitev in kalo pri normalnem hitrem potočenju 3 %, gošča in neporabni odpadek osobito pri lahkih ali novih vinih 5 do 10 %.

Koder se toči vino le počasi, se pokaže proti koncu vedno ostanek, ki je neuporaben, ter se mora tudi s tem računati.

Kdor z vsem tem ne računa, ta ne zasluži niti 10 % meščanskega dobička kot obrtnik za svoje delo. Vsled tega je po okolnostih med nakupno in prodajno ceno šteti do 110 %.

Vzemimo le nekdanje predvojne čase, ko se je kupilo vino po 20 krajcarjev in se prodajalo po 40 krajcarjev liter, pa ne pri takih gorostasnih draginjskih okolnostih kot so dandanes. Ni tedaj, če plačamo vino po Kron 24, 26, 28 ali še dražje nobenega vzroka in tudi nobene možnosti, da bi ga smeli pravzaprav drugače prodajati, kakor po K 48, 52, 56 itd., ker še daleko ne zaslužimo tistega števila kronic, kot smo nekdanj krajcarjev.

Zato morajo vsa pravična in objektivno sodeča sodišča spoznati, da gostilničarjev, ki obratujejo v okviru teh kalkilov, ni povoda tožiti radi navijanja cen, ker niso storili nikakega kaznivega dejanja.

XIII. redni občni zbor „Gostilničarske zadruga v Kranju“.

se je vršil v ponedeljek dne 23. VI. 1924. popoldne ob 2. v gostilničarskih prostorih g. Kuralta.

Načelnik g. Kuralt otvori občni zbor, konstatira sklepčnost ob udeležbi 27 članov in pozdravi navzoče. Ker sta pregledovalca računov odsotna, imenuje načelnik mesto njih g. Ant. Križnarja in Frana Juvana. Za zapisnikarja imenuje g. R. Mayrja in za overovatelja zapisnika g. Juvana in Šušteršiča.

Gospod Gašperlin prečita zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se na predlog g. R. Mayrja odobri.

Načelnik g. Kuralt poroča:

Poročilo načelstva: Zadruga je imela v preteklem letu precej normalno, običajno delovanje ter je imela 76 poslovnih spisov, 6 odborovih sej, v katerih se je rešilo 21 prošenj. Zadruga in odbor je rešil 11 prošenj ugodno, 10 neugodno, glavarstvo pa je rešilo 11 ugodno, 4 neugodno, ostalo nerešeno, 5 koncesij se je dalo v zakup, 3 so odložili, 1 ugasnila. Vajencev se vpisalo 10, odpustili smo 3. Članov šteje zadruga 136 koncem leta, ter je bilo precej izpremembe. Zadruga je vložila prošnjo za podaljšanje letnega časa ter se je ugodilo, da se je določila policijska ura na 22 uro, kavarne v poletnem času ob 23. uri, t. j. od 1. aprila do 30. septembra.

Zadruga je tudi intervenirala glede šušmarjev, toda vedno le zahteva navedbo prič, da se zamore potem izreči kazen.

Blagajnik g. Rici Mayr poda sledeče poročilo:

Dohodki v letu 1923 znašajo	677.90 D
Izdatki v letu 1923 znašajo	275.— »
ostane dohodkov	402.90 D

Splošna bilanca pa je naslednja:

Aktiva znaša	D 1.848.—
pasiva (t. j. inkorporacijski skl. D 314.12 in vajenski skl. Din 139.25; skupno	D 453.—
torej ostane po teh odbitkih zadrugi	D 1.395.—
v »Mestni hranilnici« je naloženo na knjižico št. 19.752	D 1.648.50

Kot začasni pregledovalec računov g. Križnar predlaga, da se izreče blagajniku absolutorij. Soglasno sprejeto. Na predlog g. Šušteršiča se določi letni prispevek vsakega člana na Din 10. Glede novih taks poroča obširno g. načelnik in ostro ožigosa postopanje merodajnih faktorjev, ki so to neupravičeno breme naložili gostilničarjem. Nato se oglasi g. Križnar, ki je zastopal gostilničarje pri tozadevni komisiji ter omeni, da je bil v Ljubljani popolnoma brez moči. Taksa je bila že vnaprej določena in je bil vsak ugovor brezuspešen. G. Križnar predlaga, da se napravi tozadevni protest potom zveze gostilničarskih zadrug, v katerem se zahteva odpravo te takse. Temu predlogu se pridruži še g. Mayr in g. Kuralt. Soglasno sprejeto.

O novem pravilniku poroča g. načelnik:

Ki podeljevanju novih koncesij smo dobili nov pravilnik, ki ni prilagoden našemu združnemu stališču ter se zadrugo takorekoč ignorira ter gre preko nje ter tudi ni prikladen našim združnim pravilom. Po novem pravilniku lahko dobi osebnopravico vsakdo, ne da bi se zadrugo vprašalo, brez kake sposobnosti, torej zakaj smo toliko let delali na združnem izobraževalnem strokovnem polju, zakaj potem ustanavljamo šole. Zadruga nadalje tudi nima pravice do rekurza pri podelitvi koncesij. Torej dosedanje pravice smo po tem pravilniku pri podelitvah koncesij skoro vse izgubili, le pri podelitvi krajevnih pravic smo vprašani, da podamo naše mnenje. Ker je navzoč vladni komisar g. Bavdek, ga g. načelnik naprosi, da poda natančna pojasnila o pravilniku. Isti se odzove in obširno razloži ves pravilnik, kakor tudi odgovarja na razna vprašanja potem, ko se razvije debata.

Napostled se sklene, da se zvezi naroči, naj ista napravi potrebne korake za preureditev pravilnika, da ostanejo zadrugi i nadalje vse dosedanje pravice glede podelitve koncesij.

Ker se k slučajnostim ne oglasi nihče k besedi, zaključí g. Kuralt občni zbor in se pred vsem iskreno zahvali za pojasnila g. vladnemu komisarju.

Razglas.

Po obvestilu generalne direkcije posrednih davkov z dne 18. junija 1924, št. 27.759, je odločil gospod minister za finance z razpisom dne 7. junija 1924, št. 27.759, o vprašanju ali morajo imeti proizvajalci vina za točenje lastnega pridelka osebno profesionalno pravico kakor tudi pravico za točenje iz tar. post. 62 taksnega zakona, takole:

1.) Vinogradniki, katerim se po predpisih, veljavnih v izvestnih krajih kraljevine, dovoli točenje vina lastnega pridelka, ki pa ne sme trajati več, nego tri mesece, so zavezani, plačati takso iz tar. post. 62 taksnega zakona, ker to izrečno odreja drugi odstavek 4. pripombe k tar. post. 62.; plačati pa morajo najnižjo dotično takso iz te tarifne postavke po številu prebivalcev kraja, kjer točijo.

2.) Če ti vinogradniki ne točijo na leto več, nego tri mesece, niso zavezani plačati takse iz tar. post. 63 taksnega zakona, ker ni to profesionalno točenje pijač. Če pa se bavijo s točenjem več nego tri mesece v letu, morajo imeti tudi osebno pravico, in če zahteva narava točenja, tudi gostilniško pravico.

Točenje lastnega pridelka torej ne sme trajati dalje, nego tri mesece v letu; drugače si mora dotični točitelj pridobiti osebno pravico in, kakršni so pač prostori, kjer toči, tudi krajevno pravico.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani,
dne 30. junija 1924.

Za delegata: **Kostanjevec, s. r.**

Trgovci z vinom in takse.

Tarifna postavka 61. taksnega zakona predpisuje takso za gostilniško in kavarniško pravico v določenem posloju. Pravilnik ministrstva notranjih del k temu zakonu določa v členu 1., da mora dobiti posloj, kjer naj se izvršuje gostilniški ali kavarniški obrt (gostilna, hotel, kavarna, krčma), krajevno pravico. Niti zakon, niti pravilnik ministra, v čigar področje spada podeljevanje krajevne pravice (za določeno posloje), ne omenja nikjer, da se zahteva krajevna pravica tudi za trgovine z vinom na debelo. Jasno je torej, **da za takšno trgovino krajevne pravice ni treba**, ker se vendar ne more prištevati trgovinski obrt k gostilničarskemu (gostilna, hotel, kavarna, krčma).

Tarifna postavka 63. taks. zakona zahteva osebno pravico za poklicno (profesionalno) izvrševanje gostilničarskega, kavarnarskega obrta, oziroma za poklicno točenje pijač vobče. Pravilnik ministra notranjih del, ki določa poglavje za podeljevanje osebne pravice, ne omenja nikjer trgovine z vinom na debelo. **Trgovci z vinom na debelo torej ne potrebujejo osebne pravice za poklicno točenje pijač**, ki jo podeljujejo obrtne oblasti.

Ker so obrtne oblasti vezane na določbe pravilnika ministra notranjih del, ta pravilnik pa ne pozna krajevne pravice in

osebne pravice tudi za trgovce z vinom na debelo, je jasno, **da od oseb, ki priglasijo izvrševanje trgovine z vinom na debelo, obrtne oblasti ne morejo zahtevati, da plačajo takso za krajevno in osebno pravico po tarifni postavki 61. in 63. taksnega zakona.**

Pri izvrševanju predpisov o pobiranju taks po tarifni postavki 61. in 63. (za krajevne in osebne pravice) ter po t. p. 62. taksnega zakona (pravica za točenje) pa so v nekaterih konkretnih primerih zahtevale fin. oblasti, da trgovec z vinom na debelo pridobi tudi krajevno in osebno pravico ter plača seveda tozadevno visoko takso. Ta zahteva ima oporo v členu 1. in 2. pravilnika ministrstva financ k preje navedenim tarifnim postavkam, ki predpisuje, da je dati točarinsko pravico šele tedaj, ko se stranka izkaže s krajevno in osebno pravico.

Dogajalo se bo, da bo politično oblastvo, ki se drži predpisov ministrstva notranjih del, odločilo, da za trgovino z vinom na debelo ni potrebna krajevna in osebna pravica, finančno oblastvo, ki izvršuje pravilnik ministrstva financ, pa bo odreklo izdajo točarinske pravice, ker se stranka ne bo mogla izkazati, da ima krajevno in osebno pravico.

Ker je jasno, da obrti trgovine z vinom na debelo, ki se običajno sploh ne izvršuje drugod, kakor v pisarniških ali celo stanovanjskih prostorih ter trgovec dostikrat nima niti lastnih klet, ni mogoče istovetiti z gostilniškim obrtom, ki se izvršuje v določeni zgradbi, je zato določba gori omenjenega pravilnika fin. ministrstva, po kateri bi bila potrebna trgovcu z vinom tudi krajevna in osebna pravica, ne samo nasprotna z določbami pravilnika ministrstva notranjih del in zakona o taksah, temveč tudi nesmiselna.

Opozarjamo zato one trgovce z vinom na debelo, od katerih bi politične oblasti zahtevale, da si pridobe tudi krajevno in osebno pravico, da se takoj pritožijo na ministrstvo notranjih del, oziroma generalno direkcijo posrednih poreza.

Raznoterosti.

Povlastice na železnicama SHS za posetioce Velikog Sajma u Pragu. Ministarstvo Saobraćaja kralj. Srba, Hrvata i Slovenaca dozvolilo je na svim jugoslavenskim železnicama posetiocima Praškog velikog Sajma, koji će se držati od 21. do 28. septembra o. g. 50% popusta na voznoj cijeni kao u odlasku, tako i u povratku uz propisnu legitimaciju, koju izdaje uprava velesajma u Pragu. Ova povlastica važi za sve osobne i brze vozove osim Simplon Orient Express. Isto je ministarstvo dozvolilo popust od 50% od normalne tarife za izložene predmete. Ove povlastice važu od 11. septembra do 8. oktobra 1924.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nas naproša za objavo sledečega svojega ukrepa: Počenši z me-

secem julijem t. l. urad plačilnih nalogov, ki znašajo na mesece 30 Din in manj, ne bo več razpošiljal vsak mesec, temveč za tri mesece skupaj tako, da bodo obsegali prihodnji plačilni nalogi mesece julij, avgust in september itd. Gg. delodajalci, ki bi s tem ne bili zadovoljni, se naproša, da to sporoče uradu po dopisnici, sklicujoč se na opr. št. X-9448/24, na kar se jim bo dostavljalo plačilne naloge kakor doslej za vsak mesec posebej.

Prodaja piva v originalnih steklenicah za konzum izven poslovnih prostorov in točarinska taksa. — Generalna direkcija posrednih davkov je v nekem konkretnem primeru z razpisom z dne 21. aprila 1924, št. 15.095, nastopno odločila: Prodajalci piva v steklenicah, ki prodajajo pivo v originalnih steklenicah, kakršne dobivajo iz pivovarne ali iz pivovarniške zaloge, niso dolžni plačevati takso po tarifni postavki 62. taksne tarife, ako se steklenice v njihovih poslovnih prostorih ne odpirajo in pivo v teh prostorih ne pije, ampak šele izven poslovnih prostorov.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razglašča, da je prijavnice in odjavnice za člane, prijavnice in odjavnice obratov in druge tiskovine, ki so se doslej dobivale le pri njegovih ekspoziturah, oddal v razpečavanje trgovinam, prodajalnam tobaka, zadrugam in občinskim pisarnam tako, da delodajalcem posledaj ne bode več treba naročati jih po pošti ali hoditi po več ur daleč ponje, temveč jih bodo lahko dobivali vsak v svojem kraju. Povsod se bodo dobivala tudi potrdila o zaposlenosti obolelih članov in kuverte za poštnine prosto pošiljanje prijav, odjav in službenih dopisov ekspozituram in uradu. Vsa oddajna mesta tiskovin so označena z opozorilnimi tablami. Ako bi v katerem kraju oddaje tiskovine še ne bilo, blagovolijo naj prizadeti na to opozoriti pristojno ekspozituro, ki bode potrebno ukrenila.

Novo in staro vino, belo haloško
lastni pridelek in jabolčnino
nudi po ugodni ceni

DAVORIN TOMBAH

Št. Vid pri Ptuj

**I. kranjska tovarna mineralnih
vodá, sodavice i. t. d.**

Ljubljana, Slomškova ulica št. 27

priporoča:

sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

ZALOGO VINA

izvrstnega, dolenj-
skega, hrvatskega in
banaškega priporoča
tovarišem gostil-
ničarjem

FRANC KURALT
gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe
gostilničarske zadruga v Ljubljani
Gospodarska cesta št. 16

posreduje brezplačno
za vse službo liščoče

: v gostilničarskem obrtu :
Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p.
z dežele 1 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslu-
žujte se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE

vseh vrst

o d d a j a

Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

JELACIN & KOMP.

LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA
Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNE-
GA NAMIZJA ZA GOSTIL-
NE, HOTELE IN KAVARNE

GOSTILNIČARJI!

AKO HOČETE SAMI SEBI KORISTITI, OBRNITE SE NA
STOLARNO IN STRUGARNO V SODRAŽICI
KJER DOBITE RAZNOVRSTNE STOLE ZA GOSTILNE
IN KAVARNE, VRTNE STOLE KAKOR TUDI RAZNE
KUHINJSKE PREDMETE IZ LESA PO TOVARNIŠKI CENI.
CENIKI NA RAZPOLAGO!

Tovariši

inserirajte v našem
listu!

Raznovrstno rudninsko vodo

kakor:

Rogaški Tempel vrelec,
„ Styria vrelec,
„ Donati vrelec,
Radinski zdravilni vrelec,
Giesshübelsko slatino,
Karlovoovski Mlinski vrelec,
Gleichenberški Emin vrelec,
Franc Jožefovo grenko vodo,
Gubersko Srebernico

priporoča

A. Šarabon, Ljubljana.

Glavna zaloga rudninske vode in špeci-
rijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

1886 Ustanovljeno leta 1886

Veletrgovina z vinom in žganjem

LUDOVIK DEKLEVA

Ljubljana — Sp. Šiška

Celovška cesta št. 76

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kayarnarjem tvrdko

JOSIP PETELINC

Sy. Petra nasip 7. **LJUBLJANA** Sy. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opre mah in vsi sistemi, poduk
šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice
za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki
za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena.

Pošilja po pošti.

Točna postrežba.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst nam znimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje
in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Veletrgovina za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani (Spodnja Šiška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvožno
pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih goric ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.
Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

Vinarska zadruga

Ljutomerčan

r. z. z. o. z.

v Sv. Bolfenku pri Ljutomeru

je otvorila svojo

podružnico

v Ljubljani

Stara pot št. 9

poleg vojne bolnice

ter priporoča c. g. gostilničarjem svoja
zajamčeno pristna

Ljutomerska vina

po najnižjih cenah.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk

Fr. Kollmann
v Ljubljani

dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec

cvetlični salon
Pod Trančo 2
vrtnarija
Tržaška cesta 34
v Ljubljani.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic

Spodnja Siška šte. 256

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih goric.
Telefon št. 282.

Slivovko

tropinovec

rum

cognac-medicinal

razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič

Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in
kavarna

Stari trg 21

se priporoča sl. občinstvu
posebno z dežele

na zajutrak.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica šte. 18.

Inserirajte v „Gostilničarju“

Tomaž Götz pivovarna in sladarna
v Mariboru

priporoča svoja splošno znana in priljubljena visokoodstotna
marčna in Bock piva v sodih in steklenicah
pod najugodnejšimi pogoji, franko katerokoli postaja v Sloveniji.

NOVO!

Za izgotovitev vsakovrstnih ogledal in brušenih kozarcev, kakor tudi za nanovo obložitev že zamazanih ogledal se priporoča

„OGLEDALO“, d. z o. z.
LJUBLJANA-ŠIŠKA, Kolodvorska c. 150

POZOR!

„Tribuna“ F. B. L.

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih strojev

Sprejmo se v polno popravo za emajliranje z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji.

Ceniki se pošiljajo franko!

Proda se

60 hl dobre transportne vinske posode po zelo primerni ceni. Naslov pove uprava „Gostilničarja“, Ljubljana, Gosposvetska cesta 16.

KAR NE VEŠ VPRAŠAJ

Univerzalni Informativni Biro

„ARGUS“

Knez Mihailova ul. 35. Tel. 6—25.

BEOGRAD

(Pasaž Akademije Nauka.)

Odda se v najem vinski paviljon na velesejmu.

Gostilničar, ki bi se interesiral za točenje v tem paviljonu, naj se nemudoma oglasi pri

Osrednji vinarski zadrugi za Jugoslavijo v Ljubljani, Kongresni trg 2.

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno
pivo**

**dvojno marčno
pivo**

**temno porter
pivo**

Utemeljeno 1908. god.

Utemeljeno 1908. god.

Hrvatska središnja vinara Zagreb

PODRUMI: Zagreb, Jaska, Križevci, Vršac, Belacrka.

Najveće uzorne pivnice i skladište

odležanih vina iz sviju vinogorja Jugoslavije:
dalmatinsko, hrvatsko, srijemsko, banatsko, i ljutomerško vino.

Fina izbrana vina u buteljama iz vlastitih vinograda.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šiyane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtli, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platneno in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Crno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno sukno, volneno in svileni blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluže, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izdelano iz najfinejšega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluže iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in glave rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majice, sviterji, športno perilo, kopalne obleke itd.

Solidna in točna postrežba.